

rismag gordeziani

dab. 1940, 9, 06 (Tbilisi, saqarTvel o)

ganaTI eba. 1947-1958 Tbilisis 39-e saS. skol a. 1958-1963 Tbilisis saxel mwifo universitetis studenti. 1963-66 Tsu kl asikuri fil ol ogiis kaTedris aspiranti.

samuSao gamocdil eba. 1967-68 Tsu kl asikuri fil ol ogiis kaTedris asistenti, 1968-1976 docenti, 1976-2006 amave kaTedris profesori. 2006- Tsu srul i profesori. 1982- Tsu xmel TaSua zRvis kul turebis kvl evis Iaboratoriis samecniero xel mZRvaneli, 1989- Tsu kl asikuri fil ol ogiis kaTedris gamge, 1993-1997 Tsu proreqtori, 1997- Tsu kl asikuri fil ol ogiis, bizantinistikisa da neogrecistikis institutis direktori.

saqarTvel os da ucxoetis samecniero instituciebis wevroba. saqarTvel os erovnuli i mecnerebaTa akademiis wevr-korespondenti, saberZneTis arqeologiuri sazogadoebis sapatio wevri, saqsoniis mecnerebaTa akademiis wevr-korespondenti (gfr), vinkel manis saerTaSoriso sazogadoebis wevri (gfr), Collegium Europeum-is wevri (gfr).

disertaciebi. 1967 „Il iadiis“ xomal dTa katal ogi (sakandi dato), 1974 homerosis eposis erTianoba da formireba(sadoqtoro).

samecniero aqtivobis sferoebi. antikuri i literaturis istoria, berznul i civilizaciis istoria, berznul i miTol ogia, homerol ogia, berznul i enaTmechineba, egeistika, mediteranul -qarTveluri mimarTebebi, berznul -romaul -qarTul i urTierTobebi.

publ ikaciebi. 140-mde gamoqveynebul i da 100-mde gamosaqveynebl ad gadacemul i (ZiriTadad encikl opediisaTvis „antikuri kavkasia“) samecniero naSromi (maT Soris 26 wigni), gamoqveynebul i sxvadasxva qveyanaSi: saqarTvel o, germania, ruseTi, saberZneTi, ungreTi, poloneTi, ukraina.

samecniero premiebi da jil doebi. naSromebisaTvis homerol ogi asa da egeistikaSi 1970, 1972, 1973 wl ebSi mieniWa Tsu pirveli, respublikuri da sakavSiro premiebi. 2003 wel s saqarTvel os Rirsebis ordeniT daaj il doves, 2008-Si saberZneTis Rirsebis ordenis kaval eri gaxda, 2010 wel s miRo prezidentis brwyinval ebis ordeni.

monawil eoba saerTaSoriso samecniero forumebSi. 40-ze meti moxseneba: saberZneTSi (6), germaniaSi (7), ruseTSi (4), ukrainaSi (3) belorusiaSi (1),

somxeTSi (1), pol oneTSi (1), ungreTSi (1), sl ovaki aSi (1), CexeTSi (1), saqarTvel oSi (14).

I eqciebi da moxsenebebi mowveul i profesoris statusiT: aTeni (arqeoliuri sazogadoeba-1), mitilene (egeosis universiteti-1), moskovi (moskovis saxel wifo universiteti-5), iena (universiteti-1), hal e (universitet-1), Iaipcigi (universiteti-5, saqsoni is mecnierebaTa akademi-1), hai del bergi (universiteti-3), saarbriukeni (universiteti-3), mainci (universiteti-1), berlini (humboldtis universiteti-1, Tavisufali universiteti-1, mecnierebaTa akademi-2), peruja (ucxoel Ta universiteti-1), piza (universiteti-1), bolonia (universiteti-1), malaga (universiteti-1), granada (universiteti-1).

disertaciebis xel mZRvanel oba. 40-mde disertantis xel mZRvanel i, 1989-2007 berznul -romauli filoloiis sferosi Tsu sadisertaqcio sabWoebis Tavmj domareoba.

sagamomceml o aqtivobebi. Jurnal *fasisis* mTavari redaqtori, Jurnal *kavkazikis* redaqtori, Jurnal *religiis* saredaqcio kol egisi wevri, Jurnal *filolugisis* (gfr) saredaqcio sabWos wevri 1994-2010 wl ebSi. sagamomceml o programa / ogosis xel mZRvanel i.

rismag gordezianis publ i kaciebi

wignebi, cal ke gamocemebi

- 1."Il iada" da egeosuri mosaxl eobis istoriisa da eTnogenetis saki Txebi, Tbilisi 1970
- 2.Кавказ и проблемы древнейших средиземноморских языковых и культурных взаимоотношений, Тбилиси 1970
- 3.Проблемы гомеровского эпоса, Тбилиси 1978
- 4.etruskul i da qarTveluri, Tbilisi 1980
- 5.wi naberZnul i da qarTveluri, Tbilisi 1985
- 6.Kriterien der Schriftlichkeit und Mündlichkeit im homerischen Epos, Frankfurt am Main..., 1986
- 7.berZnul i civilizacia, t. I, Tbilisi 1989
- 8.berZnubi saqarTvel oSi(kol eqtiuri monografija), Tbilisi 1990
- 9.qarTul i Tvi TSegnebis Camoyal i bebis probl ema, Tbilisi 1993
- 10.Die Gegeüberstellung Europa/Asien vom Altertum bis zur Gegenwart Tbilisi 1997
- 11.qaosi dan kosmosamde, Tbilisi 1997
- 12.berZnul i civilizacia, t. II, Tbilisi 1997
- 13.EI Ichnikhs spoudhv sthv Georgia, Tiflida 1997, 2000(2)
- 14.argonavtebi, Tbilisi 1998
- 15.Lektaç rCeul i naSromebi, Tbilisi 2000 A
- 16.Zvel i berZnul i da axal i berZnul i (Tanaavtorebi s. Samani di da i. darcia), Tbilisi 2001
- 17.berZnul i literatura. elinuri epoqis eposi, lirika, drama. Tbilisi 2002, 2009(meore Sevsebul i da Sesworebul i gamocema), 2011(mesame Sevsebul i da Sesworebul i gamocema)
18. kl asikuri filoloiis Sesaval i (Tanaavtori m. danelia), Tbilisi 2004, 2007, 2012 (mesame Sesworebul i da Sevsebul i gamocema)
19. mi Tebis sibrZne, Tbilisi 2005

20. antikuri literatura. sauniversiteti kursi (avtorTa kol eqtivi), Tbilisi 2005, 2007 (meore Sesworebuli da Sevsebuli gamocema)
21. mediteranul -qarTveluri mimarTebebi. t.I, sawyisebi, Tbilisi 2007
22. mediteranul -qarTveluri mimarTebebi. t.II, winaberZnuli, Tbilisi 2007
23. mediteranul -qarTveluri mimarTebebi. t.III, etruskul i. daskvniTi komentarebi, Tbilisi 2007
24. mediteranul -qarTveluri mimarTebebi. t.IV, reziume, indeqsebi, damateba, Tbilisi 2008
25. antikuri kavkasia. encikl opediis anotirebuli si tyvani (avtorTa kol eqtivi), Tbilisi 2008
26. antikuri kavkasia. encikl opedia. t.I, wyaroebi (avtorTa kol eqtivi), Tbilisi 2010

statiebi (2004 wl idan dRemde):D

1. grigol wereTel i, krebul Si: Memento collegas abitos, Tbilisi 2004, 22-25
2. pantel eimon beraZe, krebul Si: Memento colleges abitos, Tbilisi 2004, 22-25
3. krebul is qristianobis oci saukune saqarTvel oSi Sesaval i, Tbilisi 2004, 19-23
4. Philhellenic Days. The opening speech. Phasis 7, 2004, 110ff
5. The Cult of Dionysos on the Light of Linguistic Data, Phasis 9, 2006, 105-116
6. Georgia, Brill's New Pauly, Classical Tradition, 17(II) Leiden Brill 2007
7. The Land of Aletes and The Argo in The Homeric Tradition, Phasis 10(1), 2007, 72-78
8. Some Aspects of Structural Symmetry in The Iliad, Phasis 11, 2008, 57-65
10. The Expedition of the Argonauts to Colchis in the Light of Modern Studies, The Kartvelologist 15, 2009, 45-51
11. Greek Words of Unknown Etymology Denoting Sea, Phasis 12, 2009
12. argonavTa eqspedicia kol xi daSi Tanamedrove gamokvl evaTa Suqze, qarTvel ol ogi 15, 2009, 52-59

13. Colchians in Adriatic-Poetic Imagination or a Historical Fact, Phasis, 13-14, 2010-2011, 42-54
14. ვრცის არმნი სველი და დადგენელი ეთიმოლოგია სიტყვები ბერზნული სის სემიოტიკა, 2011
15. კველ მიყმედება ანტიკურ სამყაროსი, კრებული სის: კველ მიყმედება და კართული მსოფლიო გაება, თბილისი 2011, 124-127
16. Greek Factor in the Formation of the Opposition Europe/Asia, Phasis, 13-14, 2010-2011, 251-258
17. საყართველო და ევროპის ევროპა-აზია კონფერენცია „საყართველო ევროპული სირცესი”, სრომები, თბილისი 2011, 14-28
18. გალ აქტიონი და ანტიკურობა. კრებული სის: გალ აქტიონი 120, თბილისი 2011, 595-602
19. თეგსტის ორგანიზაციის პრინციპები „ილიადასი“. ვიოლა ფურცელ აზიადმი მიზრუნველი კრებული სის, თბილისი 2012
20. For the Understanding of European Identity in Classical Athens and Modern World, Phasis, #15, 2012
21. К восприятию европейской идентичности в Афинах классической эпохи и в современном мире(Созидающая Верность. К 90-летию А. А. Тахо-Годи. Спецвыпуск Бюллетеня Библиотеки « Дом Лосева » (вып 16) Москва 2012), 124-133
- სამეცნიერო სტატიები (2004-მდე):**
1. ქართული ასგური პრობლემის ზოგიერთი საკითხისათვის, თუ სტუდენტთა სრომები, 1965
 2. დატილური ჰევზამეტრის პრობლემა (სეს. პ. ბერაზის ვიგნისთვის "Zv. ბერზნული და კართული ენეტერმის საკითხები", თბილისი 1969)
 3. ეგეოსური კულტურა ბრინჯაოს ხანასი, "მიმორიგული ველი", IV, V, 1968
 4. Zur Frage der ägäisch – Kartvelischen Sprachparallelen, Un.-Jena DDR, 1969 (Lektaç 24Smd.)
 5. termin Faisiქ-ის ეთიმოლოგიათვის. თუ სრომები, 2, 140, 1971
 6. ეგეოსური კულტურა და კართველობის ეთიმოლოგია, "აქალ გაზრდა კომუნისტი", 20, XI, 1971

7. Aīja в древнейших греческих источниках, Античность и современность, Москва 1972
8. homerosis saki Tx i Tanamedrove mecn egebaSi , "mimomxi l vel i ", 1972, 6-9
9. К новой интерпретации грузинских топонимов, Труды ТГУ сер. гум. наук, 5, 1972
10. Die Antike in der Kultur der Georgischen SSR, Die Antike in d. Soz. Kulturen, Jena, DDR, 1974
11. Проблема единства и формирования гомеровского эпоса, Tsu 1974
12. К вопросу о датировке гомеровских поэм, Проблемы Античной культуры, Тбилиси 1975
13. herodotes cnobebi kol xTa warmoSobis Sesaxeb, Tsu Srōmebi , arqeol ogia, kl asikuri fil ol ogia, bizantinistika, 1975
14. К принципу индивидуализации героев в гомеровском эпосе, XIV межд. конф.ант.соц.стран., Ереван 1976
15. Сведения Гомера о союзниках троянцев в свете древневосточных документов, Античная Балканистика, Москва 1978
16. Hhomerosi da misi "odisea" (Sesaval i weril i wignisTvis: homerosi , "odisea", Targmani p. berazisa), "sabWoTa saqarTvel o", Tbilisi 1979
17. Seni Svnebi da I eqsi koni wi gnisatvis homerosi , "odisea", Tbilisi , "sabWoTa saqarTvel o", 1979
18. ergativis saki Tx i satvis etruskul Si , arn. Ci qobavasadmi mi Rvnili krebli , 1979
19. Традиция и новаторство в гомеровском эпосе, Историчн. и актуаль. античной культуры, Тбилиси 1980
20. Проблемы структурного анализа и раннегреческая поэзия, Всесоюзная научная конференция "Проблемы Античной истории и классической филологии", Харьков 1980
21. Zur Interpretation de Duale im 9. Buch der Ilias, Philologus, 124, 1980
22. Aischylos und das fr̄uhgriechische Epos, Aischylos und Pindar, Berlin 1981
23. О некоторых новых тенденциях в изучении истории раннегреческой литературы, Актуальные проблемы методики преподавательных дисциплин, классическая филология и запад. литература, Минск 1981
24. Zu den Kaukasisch ägäischen Beziehungen in der II Jahrtausend v.u.Z., Acts of 7th Cong. the Federation in Classical Philology, Budapest 1983

25. Об эгейско-кавказских взаимоотношениях в микенскую эпоху, Concilium Eirene Proceedings of 16th int., Prague 1983
26. bgeraTmonacvl eobis Ziri Tadi tipebi wi naberZnul sa da qarTvel urSi, Tsu Srōmebi, arqeol . kl . fil .biZ., 3-4, 1984
27. Проблемы композиционной организации в раннегреческом эпосе, А. Ф. Лосеву к 90 летию со дня рождения, 1984
28. Древнейшие балкано-картвельские языковые параллели, Античная Балканистика, Москва 1984
29. Zu den Prinzipien der Kompositionellen Organisation in Ovidis Metamorphosen, Klio, Berlin, 67, 1985
30. Etruskisch-vorgriechisch-kartwelishce Etymologien, Georgica, Jena-Tbilissi, 8, 1985
31. Zvel i berZnul i mwerl oba omisa da mSvi dobis saki Txebze, qarTul i ena da I literatura skol aSi , 3-4, 1985
32. Tbilisi und Jena – Klassische Philologem kooperieren, Philologus, 129, Berlin 1985
33. minosuri I eqsikis zogierTi saki Txi (ak. Sani Zi sadmi mi ZRvnili i Srōmebis krebul i), Tbilisi 1987
34. "Илиада" и "Одиссея" – памятники письменности, (krebul Si: "Античность как тип культуры", Москва 1988), 146 Smd.
35. Литература как система в "Поэтике" Аристотеля (Tsu Srōmebi, 292. fil osofia, Tbilisi 1989), 112 Smd.
36. Byzantine Sources on the Culture of Legendary Colchis, in: Buzantio kai; Gewrgia. Kalaitcniex kai Politistikex Sceseiex, Sumposio, Aqhna 1991
37. Kaukasische Elemente des Minoischen, in: Brücken. Festgabe für Gert Hummel, Tbilisi 1993
38. Die Entwicklungstendenzen der epischen Gattung in der Epoche des Prinzipats (1-2 Jh.), in: Prinzipat und Kultur im 1. und 2. Jahrhundert, Bonn 1995
39. Spätantike als Periode der Kulturgeschichte. im Resümeeband der Int. Konferenz aus Anlass des 100. Jahrgangs S. Kauchtschischwili (Tbilisi, 1995, 16-19 Okt.), Tbilisi 1995
40. Abwandlungsformen der traditionellen Struktur des Mythos in der griechischen und römischen Heldendichtung. in: Griecheland und Rom. Verleichende Untersuchungen zu Entwicklungstendenzen und -höhepunkte der antiken Geschichte, Kunst und Literatur, Tbilisi, Jena 1996

41. Grigol Tsereteli – Begründer der georgischen Schule der Klassischen Philologie, in: Int. Con. dedicated to the 125 birth anniversary of Gr. Tsereteli: Ancient Greek Literature and Contemporaneity (Tbilisi/ Tabakhmela, 1996, 9-12 Sept.), Abstracts of Papers, Tbilisi 1996
42. Zur Wahrnehmung des Kaukasus in den antiken Quellen. in: Int. Con. Dedicated to the 120 birth anniversary of Ivane Javakhishvili: The Caucasus in the Context of World History (Tbilisi/Tabakhmela, 1996, 9-15, Oct.), Abstracts of Papers, Tbilisi 1996
43. Liebe im homerischen Epos, Philologus, 141, 1997, 2, 173-183
44. К восприятию Кавказа в античных источниках, Caucasica, 1, 1998, 83-91
45. adami anebi , rogorebic i sini unda iyvnen (Anaqesi), fil ol ogiur-istoriul i Ziebani , akademikos TinaTin yauxci Svi l is sai ubi l eod, Tbilisi 1999), 113 Smd.
46. Prinzipien der Individualisierung der Helden im Antiken Epos (Homer, Apollonios Rhodios, Vergil), (Euphrosyne. Studies in Ancient Epic and its Legacy in Honor of Dimitris N. Maronitis, Stuttgart 1999), 124 Smd.
47. Эллинистика в системе университетского образования (Україна – Греція. Історична спаддина і перспективи спробітництва, Маріуполь 1999), 85 Smd.
48. demokratiis antikuri da Tanamedrove gagebisTvis (Mnhmh. eZRvneba al eqsandre al eqsiZis xsovnas, Tbilisi 2000), 101 Smd.
49. Die Argonautensage im Lichte der neuesten Forschung, Lektav, 2000, 311-318 (pirveli publikacia).
50. Einige Aspekte der hellenischen Studien um die Jahrhundertwende, Phasis, V. 2-3, 2000, 155-162.
51. grigol wereTel i da misi memkvidreoba, krebul Si: Mmetanoia, eZRvneba grigol wereTI is dabadebi dan 130 wl iSTavs, Tbilisi, programma "I ogosi ", 2001, gv. 5-7.
52. kol xi da qarTul i saxel mwi foebri obis sawyi sebi , gaz. "saqarTvel os respublika", 2001, 2 Teberval i
53. Georgien. Der neue Pauly (Enzyklopädie der Antike), Stuttgart. Weimar, 2000, 14, 132 Smd.
54. Spätantike als Periode der Kulturgeschichte, im Resümeeband der Int. Konferenz aus Anlab des 100. Jahrgangs S. Kauchtschischwili (Tbilisi, 1995, 16-19 Okt.), Tbilisi 1995

55. О проекте энциклопедии *Caucasus Antiquus* (kavkasi ol ogTa IV saerTaSori so konferencia, Tbilisi, 2002 wl is mai si).

recenziebi wignebze:

1. Riemschneider M., Von Olympia bis NiNive im Zeitalter Homers, Leipzig 1963, samecn. bibl. krebli, 2-3, 1964
2. A Companion to Homer, New York 1962. samecn. bibl. krebli, 2-3, 1964
3. Dihle A., Homer-Probleme, Opladen 1970. Deutsche Lit. Zrg.DDR, 93/6, 1971
4. Lohmann D., Die Komposition der Reden in d. Ilias, (West-) Berlin, 1970. DLZ, DDR, 1972
5. Krischer T., Formale Konventionen der homerischen Epopie, München 1971, DLZ, 94/7-8, DDR, 1973
6. Stanlay K., The Shield of Homer, Narratioe Structure in the Iliad, Gnomon, bd. 68, Hft. 7, 1996, 640-42
7. Furneè e., Die wichtigsten Konsonantischen Erscheinungen des Vorgriechischen, Haag/Paris 1972. Tsu. Sr. arq. kl. fil. bizant., 1975
8. Thesaurus Linguae Etruscae, Roma 1978. Tsu. Sr. arq. kl. fil. bizant., 1996

vrcel i weril ebi qarTul i sabWoTa encikl opediisaTvis:

1. evripide, qse
2. egeosuri kul tura, qse
3. elinizmi, qse
4. etruskebi, qse
5. menande, qse
6. homerosi, qse
7. argonavtebis Tqmuli eba, qse, Tbilisi 1997, 191-192

Tezisebi:

1. cezura daqtil ur hegзаметрSi, Tsu studentTa XXI sauniversiteto konferenciis Tezisebi, 1960
2. feakTa qveyana "odiseaSi", Tsu studentTa XXII samecniero konferencia, 1961
3. troas omis sakiTxisaTvis, Tsu studentTa XXIV samecniero konferencia, 1962
4. rusTavel is portretis sakiTxisaTvis, Tsu studentTa XXIV samecniero konferencia, 1962
5. pel asgebi da winaberZnul i mosaxl eobis probl ema, Tsu studenturi XXV samecniero konferencia, 1963
6. "beotia" "iliadaSi", Tsu aspirantTa da aramecnier TanamSromel Ta XI samecniero konferencia, 1964
7. К вопросу "кataloga кораблей" "Илиадъ", III все-союз. кон. по. класс. филолог. Киев 1969
8. Эгейско картвелъские топонимические параллели, IV кон. по. класс. филолог. Тбилиси 1969
9. kl asikuri fil ol ogia saqarTvel os ssr-Si, konferencia _ mecnereba axal gazar da oqtomberi, 1969
10. "iliadis" geometriul i strukturis sakiTxisaTvis, ax. mecn. da asp. I respublikuri konferencia, Tbilisi 1970
11. aia uZvel es berZnul wyaroebSi, konferencia - saq. ist. kul t. sak. Tbilisi 1971
12. dapi rispi rebis _ evropa/azia gagebi saTvis saukuneTa mij naze da saqarTvel o, yovel Ta qarTvel Ta msofl io kongresi. qarTvel ol ogiuri samecniero simpoziumi Temaze _ saqarTvel o, biul eteni #3, Tbilisi 1994

wl iuri samecniero Sromebi (inaxeba Tsu arqivSi):

1. I ukreciusi (cxovreba da Semoqmedeba), 1971
2. horaciusi (cxovreba da Semoqmedeba), 1971
3. plinius umcrossi (cxovreba da Semoqmedeba), 1972
4. kvintil iane (cxovreba da Semoqmedeba), 1974
5. etruskol ogiis Sesaval i, 1975
6. formul ebis ena da homerosis eposi. 1976
7. plinius umcrossis cnobebi saqarTvel os Sesaxeb, 1977
8. adreul i berZnul i eposi, 1981-85

vrcel i statiebi encikl opediisaTvis "antikuri kavkasia"(gamoqveyndebeba 2013-215 wl ebSi encikl opediis meore da mesame tomebSi):

1. abasgebi
2. abaskosi
3. adriatikis zRva
4. azia
5. aia
6. aieti
7. akropol isi
8. al anebi
9. al ania
10. al arodebi
11. Aal bani a
12. Aal banel ebi
13. Aal eqsandre makedonel i
14. Aamarantis mTebi
15. amaZonebi
16. argo
17. argonavtebi

18. ariebi
19. armaktika
20. Aarmenia
21. Aarmeniel ebi
22. Aarmenoxal i bebi
23. Aaf sarosi
24. Aaf sil ebi
25. Aaf si rtidebi
26. Aaf si rtosi
27. Aaqeel ebi
28. Aaqai a
29. berznul i ena
30. berznul -kavkasiuri urTierTobebi
31. bosphorus samefo
32. geografia, kavkasiis
33. georgebi
34. damwerl obebi, kavkasiuri
35. dionise
36. enebi, kavkasiuri
37. enobrivi paral el ebi
38. espanel ebi
39. iberebi
40. iberia
41. iol kosi
42. Kavkasia
43. Kavkasiel ebi
44. Kkapadokia
45. Kkaspiel ebi
46. Kkaspi is zRva
47. Kkil iki a
48. Kkimeria
49. Kkimeriel ebi

50. Kkol xebi
51. Kkol xisi
52. QquTai si
53. LI azebi
54. LI azike
55. LI igistike
56. LI igistinebi
57. Mmagia
58. makronebi
59. manral ebi
60. mestl eta
61. metal urgia
62. mi dia
63. mosaxl eoba
64. mosini kebi
65. mosxebi
66. mcxeTa
67. parTel ebi
68. parTi a
69. pafl agon a
70. pol a
71. pontosi
72. pontos evqsinosi
73. prometevisi romaul -kavkasiuri urTier tobebi
74. savromatebi /sarmatebi
75. sanebi
76. sapei rebi /saspeirebi
77. svanebi
78. svanokol xebi
79. skvi Tebi
80. skvi Ti a
81. taoxebi

82. farnabaZosi
83. fasianebi
84. fasisi
85. frigia
86. qal deebi
87. qarTul i damwerl oba
88. qr istianoba
89. Zal isa
90. Wanebi
91. xal i bebi
92. hal i Zonebi
93. hel espontosi
94. henioxebi
95. henioxia
96. hiperboreel ebi
97. hunebi

vrcel i statiebi encikl opediisaTvis "saqarTvel o":

1. egeosuri kul tura
2. etruskebi A ENA